

Natur, kultur och historia

Upplev fler sidor av Ringhals

Med naturen inpå knutarna

På Ringhals är det aldrig långt till natur och kultur. Vi värnar om djur och natur runt kärnkraftverket och berättar gärna om bygdens historia, och hos oss kan du se en av landets finaste samlingar av svensk 80-talskonst.

Ringhals industriområde är en biotop i sig och lockar många växter och djur. De stora stenvallarna runt Ringhals erbjuder stenskvättan en utmärkt häckningsplats. Renshusen är som gigantiska lador för ladusvalorna. Svart rödstjärt är en mycket spännande art som specialiserat sig på att häcka på platser med mycket sparsam växlighet. Naturligtvis har Ringhals sina egna par på industriområdet. Korparna har bytt ut storskogens tallar mot kraftledningsstovar. Tornfalken häckar sedan flera år vid reaktorbyggnaden till Ringhals 1.

Kylvattenkanalernas strida strömmar – på vardera 85 000 liter vatten per sekund – och en temperaturökning på 10 grader vid utsläppet lockar till sig speciella arter. Exempelvis finns havsaborre, tjockläppad multe och den värmeälskande boniton, en tonfiskart från Sydatlanten som 2013 för första gången sågs i svenska vatten vid Ringhals.

Båtafjordens havsstrandängar och Biskoshagens naturreservat hyser till och från över 265 olika arter av fåglar. Våtmarken är cirka 220 hektar stor och är klassad som Natura 2000-område – vilket innebär att naturen är värdefull ur ett EU-perspektiv och ska skyddas och bevaras. Hit kommer varje år en mängd olika fågelarter, till exempel den sällsyn- ta brushanen, skärfläcka, rödbena, pilgrimsfalk och fiskgjuse. Vill du se sydlig kärnsnäppa är det här den enda platsen i Halland.

Glöm inte
kikaren

Ringhals har sponsrat ett fågeltorn som ger ornitologer och andra intresserade möjlighet att ta del av det rika fågel- och naturlivet. Kom gärna och titta – glöm inte kikaren! Foto: Annika Örnberg

Här hittar du även fjärilar och insekter som till exempel sexfläckig bastardsvärmare och violett kantad guldvinge - båda rödlistade (utrotningshotade). Den sällsynta och fridlysta större vattensalamandern som hör till familjen groddjur finns också i området.

I framtiden väntas ett stort problem bli att antalet pollinerande insekter minskar - både vildbin och humlor, varav ett flertal rödlistade arter, hittar du i markerna runt Ringhals.

Ute i naturreservatet betar Ödhumlan, som tillhör den utrotningshotade nordiska nötkreatursrasen Vestlandsk fjordfe. Ringhals har sedan 1994 varit med och bidragit till att rasen bevaras.

Ödhumla. Foto: Börje Försäter

Rödbena. Foto: Lasse Olsson

Ängsnycklar. Foto: Annika Örnberg

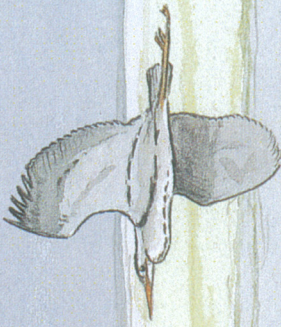
Båtafjordens Havsstrandängar

Tofsviipa

Skärfläcka

Häger

Storspov

Årta

Kärrsnäppa

Rödspov

Brushane

Ångsviol

Gräsand

Kricka

Skedand

Skylöpare

Blågås

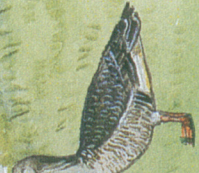
Nattnviol

Grävand

Gultärta

Grågås

Trift

Kustarinn

Busksvätta

Kanadagås

Biskopshagens Naturreservat

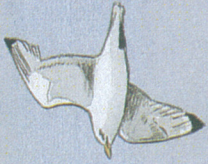
Grälira

Stormfågel

Havssula

Tretåig mås

Ejdersträck

Stormsvala

Skärnäppa

Strandskata

Större Strandpipare

Skärpiplärka

Klockljung

Stenskvätta

Hämpling

Kräbbar

Fältgentiana

En liten del av vår stora svenska konst

Ringhals äger en stor samling av svensk konst, merparten av konstverken köpte in på 80-talet. Inköpen gjordes tillsammans med Statens konstråd. Konsten är placerad i gemensamma utrymmen som till exempel entréer och lunchrum. Samlingen innehåller såväl tavlor som skulpturer och textilier – allt till glädje för alla som jobbar på Ringhals men även för utomstående besökare som bokat en konstvandring.

Konst på Ringhals

Helena Hernmarck, "Ristafallet"

Susanne Nessim, "White dog"

Marie Lindström, "Läge"

Byggnader som berättar om bygdens historia

Ringhals började byggas i slutet på 60-talet. Kärnkraftverket har förändrat kulturlandskapet, men kvar finns två byggnader - Kerses och Skällåkra kapell - som minner om tiden innan kraftverket tog form.

Skällåkra kapell byggdes av tre bröder, John, Anders och Erik Johansson, och invigdes i december 1935. Byggkostnaden var 2000 kronor och inkluderade även bänkarna. Sionförsamlingen bestod av 32 medlemmar och pastorn hette Einar Carlsson. Gudstjänstbesökarna färdades med båt från bland annat Bua. 1967 såldes kapellet till Vattenfall och blev då både

kontor och bostad för de första anläggningsarbetarna. Här anställdes personal och här planerades byggverksamheten för Sveriges största kärnkraftverk. Kapellet restaurerades till ursprungligt skick 1991.

Skällåkra kapell. Foto: Annika Örnborg

Kerses - en tidstypisk gård från 1930-talet som tros ha fått sitt namn från ett kärr i närheten. Gården har anor från 1800-talet och ägaren Alfred Andersson bodde kvar medan kraftverket byggdes. Gården renoverades 1988. Mangårdsbyggnaden är tidstroget möblerad från 1930-talet och i uthusen finns jordbruksredskap bevarade.

Alfred Anderssons kor blev via media riksbekanta som "atomkossorna". Foto: Börje Försäter

Idag förvaltas både Kerses och Skällåkra kapell av Värö/Stråvalla hembygdsförening.

Året runt på Ringhals!

Under sommaren kan du ta en tur med eltåget.

I utställningen finns det aktiviteter för både stora och små.

Nyfiken på Ringhals konstsamling?

**Besök
oss!**

Boka studiebesök och konstvandring

För information och bokning, ring Infocenter 020-66 20 10, skicka e-post till inforinghals@vattenfall.com eller gå in på www.visitringhals.se.